

XIX Conferència Anual de la SCC 2009

Taula rodona:

«La comunicació en temps de crisi»

Moderador: Lluís Costa, Universitat de Girona

La grip A a la premsa diària: una aproximació
als primers dies de la crisi

per Sergi Cortiñas

Professor de la Facultat de Comunicació
de la Universitat Pompeu Fabra

Resum

Aquesta ponència analitza el paper dels mitjans de comunicació en el moment de la irrupció de la grip A l'abril i maig de 2009. L'autor detecta un extraordinari desconcert en diversos col·lectius professionals, no solament entre els periodistes que van dedicar una gran atenció al tema. Es proposa la necessitat que hi hagi més periodistes especialitzats —en aquest cas, en ciència i medicina— i un seguiment rigorós dels codis deontològics professionals.

Paraules clau: la grip A a la premsa, premsa especialitzada, responsabilitat social del periodista

Daily press coverage of the H1N1 pandemic: the first days of the crisis

Abstract

The present paper analyzes the role of the media during the influenza A outbreak in April and May of 2009. The author describes an unusual bewilderment concerning the new influenza — bewilderment among diverse professional groups, not only the journalists covering the phenomenon. A call is made for more specialized journalists — in this case, in science and medicine — and rigorous adherence to professional deontological codes.

Key words: influenza A press coverage, specialized press, social responsibility of journalists

Introducció i mètode

L'objectiu d'aquesta ponència és analitzar el paper dels mitjans de comunicació i, en concret, de la premsa diària¹ en el curs de la irrupció de la fase més aguda de la crisi de la grip A. El període analitzat comprèn les darreres setmanes d'abril de 2009 i tot el mes de maig de 2009. Aquesta recerca s'inscriu en el context de la Càtedra de Periodística de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), el catedràtic de la qual és el doctor Josep Maria Casasús. Els resultats que aquí es presenten són encara prematurs i provisionals, ja que l'esclat del cas en estudi és encara recent, i com a tals caldrà agafar-los.

1. S'han analitzat els principals diaris de pagament i de distribució gratuïta en difusió a Catalunya.

Com en tota crisi,² la tasca dels periodistes ha estat objecte de crítiques importants. Certament, van ser dies de molta confusió i tant els periodistes com també les autoritats i la comunitat científica van viure moments de desconcert que es van posar de manifest en diversos graus i formes.

Resultats

Els principals problemes periodístics detectats en els dies de l'estudi poden classificar-se en els quatre apartats següents i es desenvoluparan tot seguit:

1. Manca de periodisme de divulgació i desinformació
 - Què és pandèmia?
 - Com funciona l'escala de fases de l'Organització Mundial de la Salut?
 - La malaltia és lleu.
2. Alarmisme en les presentacions i en els enfocaments de la notícia.
3. Falta de responsabilitat social del periodista.
4. Problemes en la tria i fiabilitat de les fonts informatives.

En primer lloc, en les informacions analitzades ha costat trobar un esforç divulgador per fer arribar al gran públic de forma sistemàtica alguns conceptes fonamentals en relació amb aquesta crisi sanitària. Un bon exemple ha estat el concepte de *pandèmia*, que estrictament és una malaltia amb la capacitat de propagar-se d'un vast territori a un altre amb un alt grau d'infectabilitat. En canvi, el terme *epidèmia* és l'aparició d'una malaltia en un territori o comunitat definida. El terme *pandèmia*, com també *epidèmia*, no tenen, però, res a veure amb el grau de letalitat de la malaltia en qüestió. No es va incidir prou des dels diaris en aquest darrer matis, fet que va abonar el terreny de la confusió i de la desinformació.

Tampoc va ser prou reeixida la divulgació que la premsa diària va fer de les escales de fases de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per explicar l'evolució de la pandèmia. Els diaris van reportar amb una gran riquesa tipogràfica els passos d'una fase a l'altra —per exemple, de la quatre a la cinc, o el salt imminent a la sis—, però rarament van saber transmetre dues idees, al meu entendre, de força importància: 1) què implica estar en una fase o una altra i 2) que, en cap cas, aquesta escala no estableix tampoc el grau de letalitat de la malaltia.

2. Vegeu treballs recents del professor Carles Pont sobre crisi i risc: Carles PONT (2009), *Comunicació i crisi: La gestió de la comunicació pública en episodis d'emergència*, Barcelona, Editorial UOC, i Carles PONT (2008), *Protocols actors i comunicació institucional en episodis d'emergència: Estudi de la gestió informativa de l'esfondrament d'un túnel del metro al Carmel de Barcelona*, tesi doctoral, Universitat Pompeu Fabra, Departament de Comunicació, Barcelona.

Per aquest motiu, estar en el nivell sis no implica que la grip A sigui més severa ni més mortal, sinó que està més estesa en el món. Aquesta deficiència de divulgació, greu i generalitzada, té en gran mesura l'origen en la mateixa OMS, que a principis de juny (*El País*, 4 juny 2009) va reconèixer que caldria canviar aquesta escala per les confusions que pot generar. En un futur, l'OMS es planteja que l'escala, a banda de l'abast territorial de la malaltia, introdueixi també la variable de la letalitat o virulència de la malaltia (lleu, moderada, greu, etc.), com passa, per exemple, en les escales dels terratrèmols.

L'altra mancança de divulgació detectada en la present recerca ha estat precisament el fet de no insistir prou en les informacions, sobretot en els primers dies, que es tractava d'una malaltia lleu. Aviat es podien fer extrapolacions a partir del nombre d'afectats i de morts per avançar que estàvem davant d'una malaltia lleu, prou estesa, però lleu. En els quadres següents es poden observar els percentatges de mortalitat de les gripes més ben conegudes dels temps recents i, d'altra banda, unes projeccions sobre la letalitat de la malaltia, a partir de dades oficials de l'OMS del 3 de juny de 2009. Com es pot observar, en termes de mortalitat en els països més avançats, com els EUA o Canadà, la incidència de la mortalitat és clarament inferior a la de la grip comuna. El cas del valor de Mèxic, clarament més alt, possiblement, pot presentar algun tipus de distorsió per qüestions tècniques derivades del sistema de salut d'aquell estat.

Taula 1. Dades de mortalitat

Tipus de grip	Percentatge de mortalitat
espanyola (1918-1920)	2,5
asiàtica aviar (2003-2009)	61
comuna	0,8
nova o A	? (molt baix)

FONT: Elaboració pròpia.

Taula 2. Dades oficials de 3 de juny de 2009

Estat	Casos confirmats	Nombre de morts
Mèxic	5.029	97
Estats Units	10.053	17
Canadà	1.530	2
Regne Unit	339	0
Espanya	202	0

FONT: Elaboració pròpia.

Taula 3. Dades oficials de 3 de juny de 2009

Estat	Índex de mortalitat (estimació/projecció no oficial)
Mèxic	1,9 %
Estats Units	0,16 %
Canadà	0,13 %
Regne Unit	—
Espanya	—

FONT: Elaboració pròpia.

Una segona mala praxi periodística ha estat l'alarmisme que s'ha creat a través de presentacions poc apropiades. Per tal d'exemplificar aquesta casuística, s'adjunten cinc portades dels dies de l'anàlisi. Resulta discutible la jerarquització que s'ha fet de les informacions en les portades de les figures 1, 2 i 3, ja que probablement la novetat informativa que aporten no és prou substancial per ser la notícia més destacada de les respectives jornades. Són portades que indueixen més a almar que a alertar.

Resulta discutible també el llenguatge utilitzat en les portades de les figures 1 i 2, perquè els termes *asustar*, *mortífera*, *miedo* i *toda Europa* ni són imprescindibles ni segurament s'ajusten a la precisió que es demana al periodista. Més aviat són dos titulars d'alarmisme gratuït, especialment el de la portada de la figura 2.

Menys dubtes ofereix encara la fotografia que apareix en la portada de la figura 4, probablement un compendi de vulneracions dels codis deontològics de la professió. La fotografia, que no té res a veure amb aquesta nova malaltia —possiblement deu ser dels temps de la grip asiàtica aviar—, busca l'alarmisme i el sensacionalisme amb la presència fins i tot d'un menor.

En tercer lloc, el principi de la responsabilitat social del periodista queda violat possiblement en els quatre exemples. El periodista té una responsabilitat social des del punt de vista que tracta amb un bé (la informació) extremadament sensible i valuós per al correcte funcionament de les societats democràtiques.³

3. Salvador ALSIUS (1998), *Ètica i periodisme*, Barcelona, Pòrtic; Hugo AZNAR (2005), *Ètica de la comunicació y nuevos retos sociales. Códigos y recomendaciones para los medios*, Barcelona, Paidós; Victòria CAMPS (2001), «El què i el com de la informació de qualitat», *Quaderns del Consell de l'Audiovisual de Catalunya*, núm. 9, p. 12-18.

El fet de generar un «discurs de la por»⁴ és obertament irresponsable. Com ja s'ha comentat, els casos de les portades de les figures 1 i 2 pretenen posar en relleu una sensació generalitzada de por, amb una dubtosa voluntat d'aportar algun valor informatiu concret. Al seu torn, la portada de la figura 3 és poc responsable també socialment. Cal destacar que «L'hivern s'afrontarà sense vacunes de la nova grip», a banda de tenir un punt d'obvietat impropï d'un titular principal de portada d'un diari informatiu-interpretatiu, genera la sensació que el país afronta o afrontarà una situació límit o desesperada. Curiosament, l'avantítol de la mateixa peça diu «La infecció a Espanya tendeix a estabilitzar-se». No hauria estat més responsable invertir l'ordre i que el titular principal fos «La infecció a Espanya tendeix a estabilitzar-se»?

Per últim, la tria i la fiabilitat de les fonts ha estat un altre dels aspectes millorables en el seguiment que la premsa diària ha fet de la grip A en els dies de l'estudi. No sempre s'han triat prou bé les fonts informatives i no sempre s'ha avaluat suficientment la seva fiabilitat. No hi ha dubte que en un cas com el d'aquesta alerta sanitària caldria elevar al màxim el rang de la font i extremar totes les precaucions davant opinions recollides. Aquest problema es va generar en el titular d'*El País* «La gripe porcina golpeará a cuatro de cada diez europeos», a la portada del dia 1 de maig de 2009.

La contundència de l'afirmació i el fet de no estar atribuïda a l'afirmació en el títol va despertar un nombre important de queixes entre lectors i especialistes. La defensora del lector, Milagros Pérez Oliva, va haver d'intervenir per aclarir què havia passat.⁵ Sense entrar a valorar l'ús del verb *golpear*, amb una forta càrrega connotativa, cal veure amb precisió la font de la notícia. En el subtítol s'atribueix la dada a la Unió Europea, en concret, al Centre Europeu de Control de Malalties.

Quan es busca en el cos del text, trobem que en realitat és tracta d'una estimació d'un expert (Angus Nicoll), en qualitat de cap de l'esmentat organisme europeu. Foren unes declaracions en el torn de preguntes de la roda de premsa —va dir entre un 40 i un 50 % d'afectats— i en cap cas aquesta informació apareixia en els documents originals distribuïts entre els periodistes en aquella cita amb els mitjans.

No només va passar a *El País*; aquell titular va donar la volta al món. Davant la rotunditat de la informació, l'endemà el mateix Nicoll va aclarir que només era una estimació i va rebaixar-ne la gravetat. Va matisar que un 15 % no tindria ni símptomes. En vint-i-quatre hores, per tant, els

4. Ulrich BECK (1998), *La sociedad del riesgo*, Barcelona, Paidós; Sergi CORTIÑAS i Carles PONT (2006), «Actores periodísticos y políticos en momentos de crisis: un estudio de caso», *Comunicar*, vol. 14, núm. 27, p. 129-135; Enrique GIL CALVO (2004), *El miedo es el mensaje: Riesgo, incertidumbre y medios de comunicación*, Madrid, Alianza Editorial; Jordi FARRÉ (2005), «Comunicación de riesgo y espirales del miedo», *Comunicación y Sociedad*, núm. 3, nova època, p. 95-119.

5. Milagros PÉREZ OLIVA (2009), «Atrapados en la espiral de la gripe», *El País* (10 maig).

afectats que serien «colpejats» per la grip A havien baixat del 50 % al 25 %, segons les paraules del mateix expert.

Malgrat tot, en aquesta crisi no s'ha superat un «llegendari» titular del diari *La Razón* amb motiu de la grip aviar l'any 2006. Aquell dia (17 de febrer) el rotatiu madrileny col·locava en portada el vaticini següent: «Gripe aviar: el virus llegará a España en dos semanas».

En la pàgina 27, la informació s'argumentava amb les fonts següents: 1) «el profesor Juan Ortín (CSIC) subrayó que puede llegar a través de aves silvestres procedentes de Nigeria, aunque “es imposible predecir los plazos”», i 2) «sin embargo, expertos de la Sociedad Portuguesa para el Estudio de las Aves (SEPA) creen que el virus podría llegar a la Península Ibérica en dos semanas».

El text va ser una peça mestre de la mala praxi periodística i, particularment, de la tria esbiaixada de les fonts. Un expert d'un centre de referència, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), defensa que no és possible predir terminis, mentre que un membre de la Societat Portuguesa per a l'Estudi de les Aus opina que «podria arribar en dues setmanes». No cal dir que van passar les dues setmanes i no va passar res de res.

Tal vegada, un bon treball periodístic —en general i, en concret, en la tria de fonts— és la portada del diari *El País* (vegeu la portada de la figura 5). Aquest dia es podia llegir un titular, com a peça principal de la primera plana, certament tranquil·litzador, responsable i oportú davant el desgavell generalitzat que s'havia creat en aquelles setmanes: «El nivel 6 no sería el fin del mundo». Era el títol d'una entrevista a la directora general de l'OMS, Margaret Chan, en la qual s'explica la situació real de l'evolució de la malaltia. Aquesta aposta per la font més alta possible (la número u de l'OMS) i per oferir un missatge aclaridor que defugui el discurs de la por sembla, al meu entendre, un esforç a aplaudir.

Conclusió

La grip A va provocar en els primers dies un gran impacte mediàtic i un extraordinari desconcert en diversos col·lectius professionals. Aquesta ponència ha analitzat diverses disfuncions detectades en l'exercici de l'ofici de periodista. Tot i així, algunes errades d'altres col·lectius han estat també notables. Un bon dia apareixia un científic de l'OMS que aconsellava no menjar carn de porc, en contra del criteri de tots els seus companys; un altre dia un científic australià especulava que la grip A era un virus de laboratori, sense oferir proves definitives. Els científics també han vacil·lat en la denominació de la malaltia (grip porcina, grip mexicana, grip nova, grip A, etc.) i la mateixa OMS ha reconegut errades en la gestió comunicativa de la crisi.

Si el desconcert científic ha estat significatiu, però relativament petit, el desconcert polític ha estat descomunal. Algunes administracions han optat per prendre mesures inadequades i/o absurdes: a) El Govern egipci obliga a matar tots els porcs del país; b) La ministra de Sanitat alemanya recomana no viatjar a Barcelona a veure la Fórmula 1 per la grip nova; c) Sarkozy vol prohibir els vols amb Mèxic, o d) Rússia prohibeix la carn de porc espanyol.

En aquest panorama de confusió i incertesa generalitzades, el treball del periodista es fa encara més difícil. De tota manera, les disfuncions dels altres col·lectius no poden servir de consol per als professionals de la informació i, de ben segur, cal una autocrítica en profunditat de les praxis inadequades d'aquells dies. Aquesta recerca ha posat de manifest que, en contextos de crisis sanitàries importants, estem a casa nostra encara lluny de l'excel·lència deontològica.

Per assolir un periodisme millor, calen més i millors periodistes/divulgadors científics, amb formació específica de ciència i medicina. Només si es comprèn amb profunditat allò que es vol transmetre, es podrà fer de manera satisfactòria. I, per damunt de tot, cal vetllar pel compliment estricte dels codis deontològics professionals. Una crisi com aquesta ha de fer que s'extremi la cura i el rigor en les redaccions dels diaris, que se sigui crític i honest en la tria i fiabilitat de les fonts informatives, que se sigui equilibrat en la jerarquització de les informacions, que se sigui moderat en les presentacions i que el periodista sigui, en essència, més responsable socialment que mai.

La OMS asusta al evocar la mortífera 'gripe española' del 18

Recuerda que «la peor pandemia del siglo XX también comenzó de una manera poco virulenta y se convirtió poco después en algo muy grave»

El PSOE impide garantizar el derecho a ser escolarizado en castellano

Acusa a los 'populares' que sólo cuentan con el apoyo de Rosa Díez -de «crear un problema donde no lo hay»

Página 12

OTRAS NOTICIAS

Almania dice que España debe retrasar la jubilación y abaratar el despido para salir antes de la crisis

Página 34

El Barça sólo empatia 0-0 ante el Chelsea y deberá jugar en Londres el pase a la final de la 'Champions'

Páginas 40 y 41

Por **ANTONIO DE LUJO / Ciudad de México**

«Es pronto para decir cómo sería una pandemia de gripe porcina. La peor pandemia del siglo XX, la gripe de 1918 -la gripe española, que causó la muerte de entre 25 y 40 millones de personas- también comenzó de una manera poco virulenta y se convirtió poco después en algo muy grave. Debemos tener mucho respeto al virus, que puede evolucionar de forma impredecible». Habla Keiji Fukuda, subdirector de la OMS, quien extendió ayer por el mundo otra frase inquietante: «Los países deben prepararse para una posible pandemia».

Paralelamente, el portavoz de la OMS, Gregory Hartl, dijo que si se confirmara un caso indígena en EEUU -entre personas que no hayan importado la infección- se eleva el nivel de alerta global del 4 al 5. O sea, el riesgo de pandemia sería inminente. La OMS fabricaría entonces una vacuna en unos cuatro o seis meses, según Hartl.

Mientras, en España, el Ministerio de Sanidad confirmó un segundo caso positivo y 32 en estudio, pero insistió en el mensaje de calma: «ninguno grave». Sigue en página 14

Los presidentes de España y Francia, Zapatero y Sarkozy, se miran sonrientes, ayer en La Moncloa.

Amigos 'para siempre'

Zapatero y Sarkozy intercambian elogios, compromisos de colaboración total y promesas de lealtad imperecedera

MARISA CRUZ / Madrid
Zapatero y Sarkozy se juraron ayer amistad y fidelidad -operis siempre y siempre por hecho- que este compromiso sólo será válido si margen de las carteras políticas que puedan producirse en España y Francia.

Su declaración de fraternidad y respaldo inquebrantable quedó adornada con un tratado de elogiarse mutuamente al liderazgo que ambos representan y a la fortaleza de sus respectivas naciones.

Sobre el papel, la lista de miles de planes en día de las acciones institucionales sobre Seguridad Interior y sobre la futura Presidencia española de la UE, rubricadas por ambos líderes. Y a ellas se sumaron otras cuatro más sobre cooperación bilateral en materia de Ciencia e Innovación; sobre Infraestructura de Transportes; sobre el Consejo Europeo; Fondo de Seguridad y Defensa; y sobre Energía, suscritas por los ministros competentes. Sigue en página 4

El PP excluye a Galeote de su lista europea por el 'caso Gürtel'

Rajoy dice que ha renunciado y lo nombra su asesor para Europa / Rosa Estarás va como 'número 10' y no repetirá Luis Herrero

C. REMÍEZ DE CANIZAL / Madrid
El popular Gerardo Gálvez no volverá a ser eurodiputado. En su inclusión en la lista electoral constituyó ayer una sorpresa unánime en el PP y un alivio para una notable mayoría del partido.

La implicación de Gálvez en el caso Gürtel por parte del juez Garzón, pese a los tres informes de la Fiscalía en contra de su imputación, pesada como una losa sobre la campaña popular a las europeas, la primera desde la dimisión de Rajoy y el propio Gerardo Gálvez. Sigue en página 8

Camps hace públicos sus bienes: una casa al 50% y un coche / Pág. 10

Auténtico Oro Rojo
RAMÓN BILBAO
MEJOR BODEGA DEL AÑO 2009
Premio otorgado por El Jefe Catastrista

Figura 1. Portada d'El Mundo: «La OMS asusta al evocar la mortífera "gripe española" del 18».

La grip A a la premsa diària: una aproximació als primers dies de la crisi

MARTES 28 DE ABRIL DE 2009
616 PÁGS.
Número 2.071

EL MUNDO

EDICIÓN NACIONAL
Precio: 3,10 €
Caja 30, Cuadro
0,55 € IVA

www.elmundo.es

MÓNICA BERNABÉ
Vale de Kozangal (Afganistán)

Machacando a los talibán en el 'Valle de la Muerte' / Página 30

Miedo en toda Europa ante el avance de la gripe porcina

Tras los casos ya confirmados en España y Reino Unido, la comisaria de Sanidad recomienda no viajar a México ni a Estados Unidos

Dan antivirales a 20 familiares del infectado de Alemania

F. D. GONZÁLEZ / **Alemania** **PORCINA**
Instado a repetir
Una cigueta de 35 miligramos de Oseltamivir cada 12 horas durante cinco días. Es la prescripción que el Hospital de Almansa (Albacete) hizo ayer a 20 familiares de A.C., el primer afectado de gripe porcina de la UE, que se encuentra bien.
Sigue en **página 6**

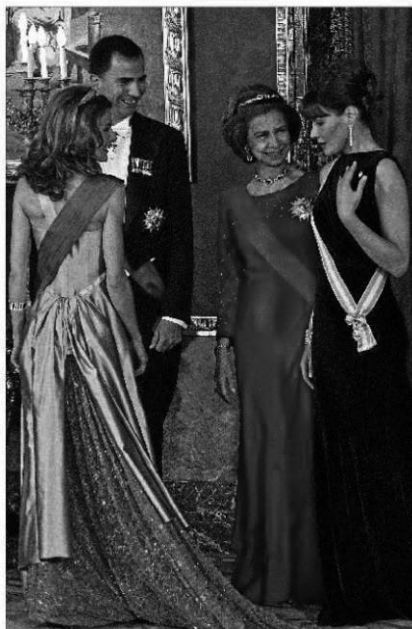
México: tras la gripe un seísmo

JACOBO G. GARCÍA / **México** **DE**
Seis días en el mejor mercado para agoreros. Después de que se confirmara que había una enfermedad, la fiebre terrible.
Sigue en **página 12**

JACOBO G. GARCÍA / **México**
La gripe porcina se ha instalado en Europa. Definitivamente. La ministra española de Sanidad y Política Social, Trinidad Jiménez, anunció ayer que el joven infectado en Alemania (Albacete) ha dado positivo en la prueba del virus H1N1. Se trata del primer caso confirmado en la UE, donde que se desataron en México los primeros brotes.

La enfermedad que ha llevado a la desgracia al país norteamericano ya se contabilizan 149 muertos en México a gran velocidad por el resto del mundo. EEUU, Canadá y el Reino Unido también han corroborado la existencia de 40, seis y dos casos en sus respectivos territorios.

El miedo es especialmente intenso en Europa, donde la comisaria de Sanidad de la UE, Androulla Vassiliou, recomendó ayer evitar los viajes a México y EEUU, Alemania, Francia, Suiza, Dinamarca y Suecia, entre otros países, sospecha que el agente patógeno se encuentra ya dentro de sus fronteras.
Sigue en **página 4**
Edición en **página 3**

Los Príncipes de Asturias, la Reina y Carla Bruni, amosche en la cena de gala en el Palacio de Oriente. (1/2009)

El Rey urge a Sarkozy a acelerar la conexión entre España y Francia

MARISA CRUZ / **Madrid**
«Que amigos que son estos, nadie les puede turbar». Con estas palabras de Cervantes tituló anoche el Rey de España por las estrechas relaciones entre Madrid y París y por la «ventura personal» del presidente de la República Francesa, Nicolás Sarkozy, y su esposa, Carla Bruni.

El Rey dijo que España tiene mucho que agradecer a Francia, empezando por la colaboración en la lucha contra ETA y finalizando con el apoyo decisivo que proporcionó al Gobierno para conseguir un puesto en la Cámara del G-20 de Washington del pasado mes de noviembre.
Solo hubo un pero en este diálogo de amistad fraterno: la oferta e incoherencia agnosción española de potenciar las infraestructuras de interconexión entre los dos países.
Sigue en **página 14**

Princesa Letizia-Carla Bruni: un inevitable choque de 'glamour'
Páginas 15 y 16

Este viernes
Bote
Un único momento puedes ganar
98 millones
EuroMillones
Lotería y Apuestas del Estado

Figura 2. Portada d'El Mundo: «Miedo en toda Europa ante el avance de la gripe porcina».

Figura 3. Portada d'*El Periódico*: «L'hivern s'afrontarà sense vacunes de la nova grip», amb l'avantítol «La infecció a Espanya tendeix a estabilitzar-se».

Qué!

MIÉRCOLES 29
MAYO DE 2009

www.que.es MADRID

AÑO 4 - Nº 975

Lo mejor de milanuncios no es que sea

GRATIS

1.200.000 anuncios activos 6.000.000 visitas /mes

www.milanuncios.com

Anuncios clasificados: coches, inmuebles, electrónica, viajes, mascotas, empleo, salud, ocio, deportes, cultura, servicios, otros

OFERTA EXCLUSIVA

No te pierdas en el apagón analógico

Qué! TIENE EL HONORARIO DE LA REVISTA EN PÁGINAS WEB 2009

INFORME DEL CIS

El paro es, de lejos, lo que más preocupa a los españoles

Al desempleo le sigue a distancia los problemas económicos y el retroceso. Pág. 6

Sarkozy se despidió ayer de Zapatero.

Visita del presidente gallo

Sarkozy acelera la conexión del AVE con España

Pág. 4

Adel es la serpiente portuguesa.

Avisada en Cartagena

Esta medusa se baña en España y pica como una cobra

Pág. 7

LOS REYES RECIBIRÁN AL COI

MADRID ELEVA EL LISTÓN PARA GANAR LOS JUEGOS

La comisión evaluadora del Comité Olímpico Internacional (COI) estará en Madrid la semana que viene. Les recibirán las máximas autoridades nacionales. Pág. 2

Luis Llopis, secretario del COI, ayer, no tomó nada de la candidatura.

LA OMS ALERTA DE UNA PANDEMIA

El virus se extiende...

...PERO MATA MENOS

Los dos enfermos confirmados en España evolucionan bien

La gripe porcina se está extendiendo por todo el mundo y la OMS alerta de una posible pandemia. En Madrid escasean las mascarillas en algunos farmacias. La buena noticia es que ayer se firmó el Tratado de Contingidos y Muertes de México. Pág. 2 y 3

Todo sobre la gripe porcina en [www.que.es](#)

Funcionarios del aeropuerto controlan todos los pasajeros de salida a un hotel dependiente de CEIZA.

DEPORTES

El Barça tropieza (0-0) ante el Chelsea y el sábado, el 'clásico'

Pág. 8

Henry se lamenta de una de las ocasiones falladas.

GENTE

Zac Efron también se gana a sus fans fuera de foco

Pág. 12

El único adolescente regresa al Instituto en '17 otra vez', melancólico en clase.

TELEVISIÓN

'Operación Triunfo' arranca de nuevo con la incógnita de Risto Mejide

Pág. 15

Con Línea Directa TIENES LAS MISMAS COBERTURAS QUE CON LOS SEGUROS MÁS CAROS. Por qué hacer siempre la compra de seguros

Línea Directa

902 123 058

EL MURAL YA CUELGA EN SOL

Esperanza Aguirre preside ayer el estreno del mural.

Más de 83.000 madrileños han dado la cara por el 2 de Mayo

Pág. 5

Más información [www.que.es](#)

Este viernes

Bote

la única manera para ganar

98

millones de €

EuroMillones

Lotería y Apostas del Estado

Figura 4. Portada de Qué!

